

Коштур, або Летіли лебеді понад став (веснянка-гра)

Від Михайла Зьоли, Івано-Франківщина,
с.Велесниця Лісна. Редакція хору "Гомін"

Ходою
♩ = 105

The musical score is written for a three-part choir (Soprano, Alto, Tenor/Bass) in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). The tempo is marked 'Ходою' (March) with a quarter note equal to 105 beats per minute. The lyrics are: 'Ле - ті - ли ле - бе - ді по - над став, ле - ті - ли ле - бе - ді по - над став, про - си - ли во - ди - ці = я не дав, про - си - ли во - ди - ці = я не дав.' The score consists of three systems of staves, each with a vocal line and a piano accompaniment line.

Летіли лебеді понад став, (2)
Просили водиці – я не дав. (2)

Вдарили крильцями по льоду, (2)
Збудили дівчину молоду. (2)

Уставай, дівчино, не лежи, (2)
Попаси ми коня на межі. (2)

Я би тобі коня попасла, (2)
Коби зимна роса не впала. (2)

А вже попід межу йде вода, (2)
Уставай, дівчино молода! (2)

Як відомо, переважна більшість народних побутових танців іде парами по колу – одна пара за другою. Веснянка-гра "Коштур" дає добру можливість розбити великий гурт на пари для танцю, як це робилося у селі Велесниця Лісна на Івано-Франківщині.

Співаючи пісню, один хлопець бере в руку палицю – "коштур" – і дає дівчині, яку обрав собі до пари. Далі вони вже йдуть разом, намічаючи майбутнє танцювальне коло. Дівчина передає "коштура" іншому хлопцеві, а той, у свою чергу, обирає пару для себе і рушає разом з нею слідом за першою парою... Так співають і передають палицю доти, доки не стануть парами всі, або доки не набереться повне коло танцюристів.

Якщо пар для танцю вже досить, один хлопець без пари виходить на середину кола. Музыка починає грати швидше – щось ніби гопак або козачок. Усі танцюють, а той хлопець часом командує: "Одна дівчина вперед!" – або: "Двоє (троє...) дівчат вперед!" Тоді дівчата, танцюючи, перебігають уперед до інших хлопців – до наступного, чи через одного, чи й далі, як було сказано. У цей час хлопець, що стояв посередині, вихоплює собі котрусь дівчину і стає танцювати з нею, а той, кому пари не лишилося, сам виходить до середини кола...

Часом для жарту командують "четверо" або "п'ятеро дівчат вперед" – тоді зчиняється суцільна весела плутанина!